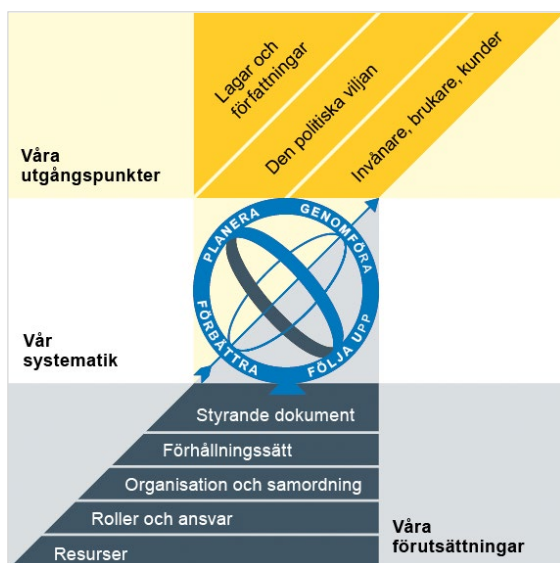

Kulturnämndens riktlinje för möteslokaler

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:
Kulturnämnden

Gäller för:
Kulturförvaltningen

Diarienummer:
0426/24

**Datum och paragraf för
beslutet:**
[Text]

Dokumentsort:
Riktlinje

Giltighetstid:
Från 1 februari 2025 och
tillsvidare

Senast reviderad:
[Datum]

Dokumentansvarig:
Förvaltningsdirektör

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje.....	4
Vem omfattas av riktlinjen	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	4
Koppling till andra styrande dokument	6
Riktlinje	8
Prioriteringsordning för användning av kulturförvaltningens möteslokaler	8
Användning av kulturförvaltningens möteslokaler för publik programverksamhet	8
Användning av kulturförvaltningens möteslokaler för kulturförvaltningens interna behov	8
Uthyrning av kulturförvaltningens möteslokaler till externa aktörer	9
Användning av kulturförvaltningens möteslokaler i samband med allmänna val	10
Verkställighet	11

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Syftet med den här riktlinjen är att tydliggöra hur möteslokaler inom kulturförvaltningens lokalbestånd ska nyttjas. Riktlinjen tydliggör dels hur möteslokaler ska nyttjas av kulturförvaltningen för egen verksamhet, dels kulturförvaltningens uthyrning av möteslokaler till externa parter.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje omfattar gälle för samtliga medarbetare inom kulturförvaltningen. Denna riktlinje gäller från 1 februari 2025 och tillsvidare, men ska aktualitetprövas regelbundet.

Bakgrund

Kulturnämnden beslutade 27 maj 2024 att ge förvaltningsdirektören i uppdrag att återkomma till kulturnämnden med förslag till uppdaterad riktlinje för möteslokaler så att alla politiska föreningar som speglar stadens värdegrund får möjlighet att hyra lokaler för att genomföra offentliga aktiviteter (KN 2024-05-27 §116).

Kulturförvaltningens verksamheter är lokaliserade till olika platser runt om i staden. I de flesta av kulturförvaltningens lokaler finns möteslokaler samtidigt finns ett identifierat underskott på möteslokaler för förvaltningens interna möten. Det finns även en stor efterfrågan från externa parter att hålla möten i förvaltningens lokaler. Några av förvaltningens lokaler lämpar sig för användning av externa parter samtidigt så används de flesta av dessa lokaler för programverksamhet som är en aktivitet inom grunduppdraget för museer, konsthall, bibliotek och kulturhus.

Lagbestämmelser

Några av de mest centrala och grundläggande reglerna för förvaltningsmyndigheters verksamhet finns angivna i regeringsformen, däribland kravet på opartiskhet och saklighet (1 kap. 9 §, 1974:152). Att vara saklig och opartisk handlar om att begränsa vad ett beslut kan grundas på, att behandla alla lika och om att myndigheter ska hålla sig till sina uppdrag. En förvaltningsmyndighet får inte ta hänsyn till ovidkommande saker eller fatta beslut på andra grunder än vad som framgår av reglerna i det aktuella fallet. Kravet föreskriver att förvaltningsmyndigheter ska vara konsekventa i sina bedömningar och beslut. Föreliggande riktlinje förhåller sig till kravet på saklighet och opartiskhet i relation till det publika programutbudet där saklighet och opartiskhet över tid eftersträvas. Riktlinjen är också ett sätt att upprätthålla saklighet och opartiskhet i uthyrningsförfarandet genom att dokumenterade kriterier styr vilka som får hyra och inte får hyra kulturförvaltningens möteslokaler.

Även grundläggande friheter framgår av regeringsformen, däribland yttrandefriheten (2 kap 1 § 1974:152). Yttrandefriheten innebär att en myndighet inte utan lagstöd får ingripa, vare sig formellt eller informellt, mot att någon använt sig av sin grundlagsskyddade rätt att uttrycka sin uppfattning. Yttrandefriheten får inte begränsas enbart på grund av skillnader i politisk, religiös, kulturell eller annan åskådning. Den kan bara begränsas om det är motiverat av ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle, och inte utöver vad som är nödvändigt. Eventuella begränsningar får heller inte sträcka sig så långt att de utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen. Yttrandefriheten får dock begränsas genom av riksdagen beslutad lagstiftning, till exempel med hänsyn till allmän ordning och säkerhet (2 kap. 23 § 1974:152). Innan en kommunal verksamhet vägrar någon att hyra en lokal med hänvisning till ordning och säkerhet bör man alltså göra en noggrann prövning av vilka ordningsproblem som kan befaras och vilka åtgärder som kan vidtas för att trygga ordningen.

Ordningslagen (1993:1617) reglerar hur och i vilken utsträckning rättigheterna i regeringsformen kan begränsas, när detta krävs på grund av att ordning och säkerhet inte kan säkerställas. Ordningslagen syftar visserligen till att tillämpas av polisen vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar på offentlig plats, men det är delvis samma avvägningar som behöver göras när kommuner upplåter lokaler. Enligt ordningslagen får en allmän sammankomst endast vägras tillstånd om ”det är nödvändigt med hänsyn till ordningen eller säkerheten vid sammankomsten eller, som en direkt följd av den, i dess omedelbara omgivning eller med hänsyn till trafiken eller för att motverka epidemi”.

Vissa av kulturförvaltningens lokaler används vid allmänna val som vallokaler i samband med förtidsröstning och röstning på valdagen. Därmed är även vallagen av betydelse för styrningen av hur förvaltningens lokaler får användas. Av lagen framgår att på ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val (8 kap 3 §).

Uthyrningsverksamheten förhåller sig till kommunallagens bestämmelser. Kommuner och regioner får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna (2019:835 7§ kap. 2). Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. En kommuns möjlighet att agera på marknaden är begränsad. Med stöd av så kallad anknytningskompetens kan en verksamhet som normalt faller utanför den kommunala kompetensen, om den har anknytning till redan befintlig och erkänd kommunal verksamhet, anses vara förenlig med bestämmelserna i kommunallagen. Förutom det kvalificerade sambandet mellan huvudverksamheten och den anknyttande verksamheten så krävs ytterligare två saker för att arrangemanget ska vara kompetensenligt. För det första krävs att den anknyttande verksamheten är av begränsad omfattning. För det andra krävs att den anknyttande verksamheten drivs utan vinstsyfte. Att på det här sättet driva affärsverksamhet inom ramen för en befintlig och kompetensenlig huvudverksamhet är tillåtet.

Folkbiblioteken inom kulturnämndens ansvar omfattas av bibliotekslagen (2013:801). Av lagen framgår att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendets ändamål är att verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Vidare ska det allmänna biblioteksväsendet främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet

i övrigt. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

Kulturförvaltningens museer omfattas av museilagen (2017:563) som anger att det allmänna museiväsendets ändamål är att museer ska utifrån sitt ämnesområde bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturerfarenheter och fri åsiktsbildning. Utställningar och annan publik verksamhet vid ett museum ska vara kunskapsbaserad och präglas av allsidighet och öppenhet samt vara tillgänglig för alla och anpassad till användarnas olika förutsättningar. Museilagen fastslår även att museihuvudmännen ska säkerställa att ett museum har ett bestämmande inflytande över verksamhetens innehåll.

Koppling till andra styrande dokument

Styrande dokument	Koppling till denna riktlinje
Göteborgs Stads riktlinje för uthyrning av lokaler till förenings- och kulturlivet	Riktlinjen fastställer stadens principer för uthyrning av lokaler till föreningslivet så väl som till kulturlivet. Riktlinjen har en stark koppling till förmedlingstjänsten som är placerad under idrotts- och föreningsnämnden och avser uthyrning av kultur- och föreningslokaler inom Göteborgs Stads hyresmodell. Kriterier som måste uppfyllas för att få möjlighet att hyra lokalerna är: • Verksamheten ska främja folkhälsan, kulturlivet eller verksamhet med social eller socioekonomisk inriktning. Prioriterat för uthyrning av stadens lokaler ska vara verksamhet som drivs av föreningar och grupper som riktar sig direkt till barn/ungdomar, funktionsnedsatta och äldre göteborgare. • De som hyr Göteborgs Stads lokaler ska utgå från grundläggande krav om alla människors lika värde och rättigheter. Här åsyftas FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter. • Föreningar och grupper som hyr lokaler ska fungera enligt vedertagna demokratiska principer. • De som hyr lokaler ska följa rådande lagstiftning. • Uthyrning får inte ske till organisationer, arrangemang eller aktiviteter som bedöms kunna ge en positiv hållning till bland annat våld, rasism, alkoholmissbruk eller missbruk av narkotika. • Uthyrning och val av hyresgäster ska ske på ett sätt som är förenligt med ordning och säkerhet och inte riskerar att skada människor eller den upplåtna byggnaden/lokalen.

	Hyresvärdens åtagande är följande: • Uthyrningen av stadens lokaler ska vara ändamålsenlig, transparent och kostnadseffektiv och ske i enlighet med objektivitets- och likabehandlingsprincipen. • Hyresvärd ansvarar för uppsikten att riktlinjen efterlevs. • Hyresvärd råder över vem som får hyra den aktuella lokalen. • Verksamhetens lämplighet för den aktuella lokalen ska beaktas vid uthyrning. • Vilka lokaler som bedöms som lämpliga för uthyrning till förenings- och kulturliv bestäms av hyresvärden. • Hyresvärd råder över prissättningen av de lokaler som hyrs ut. • Fastighetsägaren ansvarar för att alla enkelt avhjälpta hinder i lokalen, ur ett tillgänglighetsperspektiv, åtgärdas enligt Boverkets bestämmelser. • Avtal, eller godkännande av villkor vid uthyrning, som redogör för ansvarsfördelning mellan hyresgäst och hyresvärd ska alltid upprättas
Kulturnämndens avgifter	I förteckningen över priser och avgifter framgår vilka möteslokaler inom nämndens lokalbestånd som hyrs ut samt till vilket pris.
Riktlinje för säkerställande av saklighet och opartiskhet vid Göteborgs museer och konsthall ¹	Syftet med riktlinjen är att förtydliga hur avdelningens verksamheter inom ramen för lagkrav på allsidighet, saklighet och opartiskhet kan arbeta med omtvistade ämnen. Riktlinjen ger stöd för att förmedling av konst och kultur ska vara förenligt med lagstiftningens krav.

¹ Inom avdelningen Göteborgs bibliotek och kulturhus pågår arbete för att ta fram en liknande riktlinje med syfte att säkerställa opartiskhet, saklighet, allsidighet och kvalitet inom ramen för programverksamheten (september 2024).

Riktlinje

Prioriteringsordning för användning av kulturförvaltningens möteslokaler

Kulturförvaltningens möteslokaler används i första hand till kulturförvaltningens publika verksamheter, i andra hand för kulturförvaltningens interna möten och i tredje hand finns möjlighet att hyra ut till externa aktörer.

Användning av kulturförvaltningens möteslokaler för publik programverksamhet

Med publik programverksamhet avses någon av alla de tusentals programpunkter som genomförs på biblioteken, kulturhusen och museerna.

Möteslokalerna inom kulturförvaltningens verksamheter används i första hand som scener för programverksamhet för dom vi är till för. Respektive bibliotek, kulturhus, museum och konsthall förlägger sin programverksamhet till lokalerna knutna till verksamheten.

Det som kännetecknar kulturförvaltningens publika programutbud är att det programläggs av kulturförvaltningen och kommuniceras av kulturförvaltningen. Programverksamheten utgår från respektive verksamheters uppdrag och allsidighet och saklighet över tid tillämpas. Programmen är öppna och har målgrupp allmänhet. En hel del program genomförs i samverkan med andra aktörer men det är kulturförvaltningen som har ansvaret för programinnehållet.

Användning av kulturförvaltningens möteslokaler för kulturförvaltningens interna behov

Med intern användning avses hur lokaler nyttjas av kulturförvaltningens egna verksamheter, exempelvis för arbetsplatsträffar och verksamhetsmöten.

Utgångspunkten är att de möteslokaler som de enskilda verksamheterna behöver för sina verksamhetsmöten har företräde framför uthyrning. Respektive avdelning avgör den interna användningen av avdelningens möteslokaler för att tillmötesgå behov av mötesrum men det finns ett antal avsteg från denna regel. Däribland gällande kulturnämndens möten och chefsforum med målgrupp samtliga chefer i förvaltningen. Fler avsteg kan göras genom enskilda överenskommelser mellan chefer och avdelningar, till exempel när kulturförvaltningen står värd för internationella studiebesök eller konferenser.

Uthyrning av kulturförvaltningens möteslokaler till externa aktörer

Kulturförvaltningens möteslokaler används i första hand till den publika verksamheter, i andra hand för interna möten och i tredje hand finns möjlighet att hyra ut lokalerna till externa parter.

Det är möjligt för externa parter att hyra lokaler inom ett antal av kulturförvaltningens verksamheter. Vilka lokaler det är och till vilka priser framgår av en prislista beslutad av kommunfullmäktige. Prislistan skiljer på uthyrning till föreningar och kommersiell uthyrning. Priserna räknas upp enligt KPI. Tillkommande kostnader som uppstår i samband med uthyrningen, exempelvis för utökad bemanning och säkerhetsåtgärder, debiteras den externa parten som hyr.

Gemensamma kriterier för samtliga som hyr oavsett mötets-syfte är följande:

- De som hyr Göteborgs Stads lokaler ska utgå från grundläggande krav om alla människors lika värde och rättigheter. Här åsyftas FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter.
- Föreningar som hyr lokaler ska fungera enligt vedertagna demokratiska principer.
- De som hyr lokaler ska följa rådande lagstiftning.
- Uthyrning får inte ske till organisationer, arrangemang eller aktiviteter som bedöms kunna ge en positiv hållning till bland annat våld, rasism, alkoholmissbruk eller missbruk av narkotika.
- Uthyrning och val av hyresgäster ska ske på ett sätt som är förenligt med ordning och säkerhet och inte riskerar att skada människor eller den upplåtna byggnaden/lokalen.

Kulturförvaltningen som hyresvärd åtar sig att:

- Uthyrningen av lokalerna är ändamålsenlig, transparent och kostnadseffektiv och sker i enlighet med objektivitetsprincipen.
- Kulturförvaltningen ansvarar för uppsikten att riktlinjen efterlevs.
- Verksamhetens lämplighet för den aktuella lokalen ska beaktas vid uthyrning.
- Avtal, eller godkännande av villkor vid uthyrning, som redogör för ansvarsfördelning mellan hyresgäst och hyresvärd ska alltid upprättas.

Uthyrning till externa aktörer för stängda möten

Med stängda möten avses att mötets syfte är internt och till för dem som är starkt knutna till verksamheten som hyr samt särskilt inbjudna. Mötesinnehållet har inte allmänheten som målgrupp utan enbart den egna verksamhetens medlemmar, anställda eller motsvarande och särskilt inbjudna och tilltänkta personer kopplade till mötesinnehållet. Uthyrning av möteslokaler för stängda möten sker till offentliga verksamheter,

föreningar, företag och andra juridiska personer. Kulturförvaltningens lokaler upplåts ej till privatpersoner².

Uthyrning till externa aktörer för publika möten

Definition av publika möten enligt denna riktlinje är offentliga/publika arrangemang som riktar sig till allmänheten. Inbjudan till deltagande i arrangemanget är öppet riktad exempelvis i information om eller marknadsföring av det publika mötet. Deltagande kan ske genom bokningsbara platser, biljettförsäljning eller helt utan föranmälan.

Uthyrning till externa aktörer för publika möten sker enbart av prissatta lokaler inom kulturhusen och stadsbiblioteket.

Uthyrning av möteslokaler för publika möten sker enbart till föreningar, ideella organisationer, verksamheter inom Göteborgs Stad samt övriga offentliga organisationer.

Uthyrning till externa aktörer för publika möten sker på ett sätt så att stadsbibliotekets och kulturhusens egen verksamhet prioriteras, exempelvis i frågor om bemanning. Innebär en förfrågan om att hyra lokal att kulturhuset behöver göra avkall på den egna verksamheten får kulturhuset avböja förfrågan.

Uthyrningen till externa aktörer för publika möten sker på ett sätt där den externa aktörens publika verksamheten särskiljs i möjligaste mån från kulturförvaltningens egen publika verksamhet.

I information om och marknadsföring av det publika mötet ansvarar verksamheten som hyr möteslokal att det finns tydlig information om att den egna verksamheten är avsändaren. Kulturförvaltningen marknadsför inte publika möten som arrangeras av externa parter genom inhyrning.

Respektive kulturhus/stadsbibliotek avgör vilka lokaler som är lämpliga för det specifika ändamålet. Överväganden i lämplighet kan exempelvis utgå från frågor kopplade till säkerhet eller praktiska frågor rörande mötets genomförande.

Användning av kulturförvaltningens möteslokaler i samband med allmänna val

Avdelningen Bibliotek och kulturhus tillgängliggör vallokaler till valnämnden för förtidsröstning och röstning på valdagen. Kulturförvaltningen tillgängliggör lokalerna hyresfritt men valnämnden står för hyreskostnaderna.

Uthyrning av möteslokaler till externa aktörer får inte ske på ett sätt som strider mot vallagen 8 kap 3 §. I samband med att stadsbiblioteket och kulturhusen används vid allmänna val som vallokaler i samband med förtidsröstning och röstning på valdagen får

² Göteborg Stad har en samlingssida på goteborg.se där såväl föreningar, organisationer och privatpersoner kan boka samlingslokal för möten, fester och andra sammankomster. Då kulturförvaltningen inte upplåter sina lokaler till privatpersoner finns inte någon av förvaltningens lokaler listade där ([Samlingslokaler - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](http://Samlingslokaler - Göteborgs Stad (goteborg.se))).

det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val på röstmottagningsstället eller i ett utrymme intill detta.

Verkställighet

Respektive verksamhet hanterar uthyrningen av de lokaler som ingår i verksamheten och säkerställer riktlinjens efterlevnad för den egna verksamheten. Beslut ska fattas på saklig och opartisk grund, i enighet med riktlinjen och styrande lagstiftning.